

LIEFDE HET MAGNETISME VAN DE KOSMOS

Een raadselachtige kracht bindt quantumdeeltjes, Melkwegstelsels en menselijke clusters. Die kracht trekt ons ook onderling aan. Het is kennelijk een hogere vorm van energie. De oude naam van die energie in het boeddhisme – *metta* – kan het beste worden vertaald met ‘universele liefde’. De mens is erdoor ontstaan, met het vermogen het Universum te zien, Gods geboortegeschenk. Liefde is een groots, raadselachtig begrip, en vooral zoveel meer dan een gevoel.

Het woord ‘liefde’ komt van een oeroud woord voor ‘verlangens’. In het klassieke Sanskriet zijn *lubhyati* de ‘diepe wensen’ van een mens. Daaruit is in de Germaans talen een bijvoeglijk naamwoord geworden voor iets prettigs – ‘lief’. Vanaf de 13^e eeuw is ‘lief’ een ‘aantrekkelijke vrouw’. De Romeinse wereld heeft er ‘libens’ van gemaakt – iets dat vrolijk stemt. Libentia is op het laatst de lustverwekkende Venus, de godin van de meeste sex appeal. Liefde is zo verwarrend als het woord zelf.

De brave Van Dale vindt dat *liefde* ‘warme genegenheid’ betekent, ‘gehechtheid aan een persoon’. Een lexiconauteur verklaart, kennelijk geïmponeerd: “Liefde is het woord voor de grootste genegenheid waartoe de mens tegenover de ander mens in staat is”.

Liefde heeft vele gezichten; Plato zag er drie: de zinnelijke *èros*, de vriendschappelijke *philia* en de onbaatzuchtige *agapé*. En dan is er nog *ahava*, de onwankelbare liefde van God tot de mens. Het woord komt uit het Hebreeuwse hart van het Oude Testament. Daar is God de liefhebbende *Vader*¹, met tevens de gevoelens van een *Moeder*². De aanroeping van God als ‘Vader in de Hemel’ is oud joods taalgebruik, overgenomen in de spreekwijze van het christendom, veelal zonder bronvermelding.

---

¹ Jeremia 31,20: Is Efraïm niet mijn geliefde zoon, is hij niet mijn oogappel?

² Jezaja, 49,15: Maar kan een vrouw haar zuigeling vergeten of harteloos zijn tegen het kind dat ze droeg? Zelfs als zou zij het vergeten, ik vergeet jou nooit.

Nieuw in het christendom was ook niet de naastenliefde die al in de Mozaïsche wetgeving staat; nieuw was tweeduizend jaar geleden wel die vergevende liefde ook voor de vriend die je verraadt, de vijand die je met geweld bejegt. Die liefde komt niet uit de roerselen van het hart, maar uit de verstandelijke overwegingen van de bewuste ziel. Ze is een goddelijk gebod, de “maxime van het zedelijk handelen”- in wezen “een nooit eindigende, oneindige plicht”³.

*“Meester,” vroegen de farizeeën aan Jezus, “wat is het grootste gebod in de wet?” Hij antwoordde: “Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat.”*⁴ De apostel Paulus viert die liefde later als hoogste deugd – ze komt voor het geloof en de hoop. Johannes, de ‘Apostel van de liefde’, weet waarom: “Wie niet liefheeft kent God niet, want God is liefde.”⁵

De *aphrodisische*, erotische liefde richt zich tot een uitverkoren individu en is eigenlijk “een vermeerderd egoïsme, de verdubbeling van het Ik - eigenliefde”. Ze begint ermee dat men te midden van miljoenen mensen ineens die ene vindt en dan, zoals in een staat van betovering, ontdekt “dat ze er al is, de liefde”. Ze is “oppermachtig, daalt op ons neer, vat ons in haar greep en vervult ons wezen”. Op zeldzame momenten van extase houdt het Ik zelfs meer van de ander dan van zichzelf”.⁶

De erotische liefde overdrijft de eigenschappen van de ander, op gevaar af dat ze in teleurstelling eindigt. Hormonen verzetten de verstandelijke besturing tijdelijk in een uitzonderingstoestand. De bodestoffen *vasopressine* en *oxytocine* dringen erop aan dat de mens zich aan de uitverkorene bindt. Gelijktijdig stijgt de bloedspiegel van hormonen die geluksgevoel en energie verhogen. Maar de serotoninespiegel daalt tot een niveau dat ook bij psychiatrische dwangstoornissen wordt gemeten.⁷

Liefde is de kosmische kracht die leven voortbrengt, bij God en de mensen. Ze is de oorzaak van ieders bestaan. De mens komt tot stand doordat er bij de bevruchting de onkenbare factor aanwezig is die direct uit het goddelijke komt – dat is ook een

---

³ Carl Haensel, *Das Wesen der Gefühle*, 1946, p. 254 e..v.

⁴ Matteüs 22,36

⁵ 1 Johannes 4.8

⁶ Haensel, *ibid*

⁷ http://www.focus.de/gesundheit/gesundleben/partnerschaft/beziehung/tid-8889/partnerschaft_aid_237470.html

bahá'í visie. De combinatie van levend eiwit alleen houdt niet in dat erdoor de ziel van het kind ontstaat. De ziel, de menselijke geest, het individu – louter synoniemen – resulteert niet uit de conceptie. (> Sleutelwoord “Ontvangenis”)

Uit de lichamen van vader en moeder komen de stoffelijke voorwaarden van het leven; maar geest is van een andere orde dan die waarin de biogenetica redeneert. De menselijke geest onderscheidt ons kosmisch van alle andere levensvormen. De geest behoort tot dimensies van de realiteit, die vierdimensionale geleerdheid te boven gaan.

Het is materialistisch te denken dat de schepping zichzelf uit een aanvankelijk Niets heeft voortgebracht. Theïstisch is dat men zich in plaats van het *Niets* als het begin van al wat is een Godheid indenkt, het *Absolute Intellect* waarvan het bestaan volkomen logisch wordt gevonden. Uit die kern komt ook de overweldigende kracht van de liefde: “De liefde in de wereld der mensen is ontstaan door de liefde tot God en is verschenen door Gods milddadigheid en genade,” zegt ‘Abdu’l-Bahá.⁸ Alles gaat daar van uit.

De liefde begint eveneens in jezelf. Naasteliefde stelt eigenliefde voorop. “Indien iemand niet van het christendom wil leren van zichzelf te houden,” aldus de religieuze schrijver Kierkegaard, “zo kan hij ook niet van de naaste houden.”⁹ Hij vond dat bestaan niet gedacht, maar geleefd moet worden. Toch gaat bestaan nauw samen met existentieel denken, “het moet ermee doorregen zijn”.

Nauw aan de liefde verbonden is de deugd van de trouw. Het is een deugd die voortkomt uit gerechtigheid, dankbaarheid voor de liefde die men ontvangt en mag geven. Aristoteles noemt gerechtigheid de “volmaakte deugd” omdat ze de toepassing van alle andere deugden regelt. Ook in de *Openbaring van Bahá'u'lláh* staat gerechtigheid op de hoogste plaats van de menselijke kwaliteiten. Trouw, betrouwbaarheid en kameraadschap die eruit volgen, kan de mens in een relatie niet missen. Het woord ‘trouw’ wil zeggen dat iets sterk is als een eikenboom, en een kameraad is – letterlijk – iemand met wie je de ruimte van je leven wilt delen. GCV

Indien de liefde niet bestond

---

⁸ ‘Abdu’l-Bahá, Beantwoorde Vragen, De noodzaak om de leringen van de Goddelijke Manifestaties te volgen

⁹ Søren Kierkegaard, *Leben und Walten der Liebe*, p. 24

Antwoord op een vraag aan 'Abdu'l-Bahá¹⁰

Indien de liefde Gods niet bestond, zou deze, niet noodzakelijke, wereld in donker zijn gehuld; indien de liefde Gods niet bestond, waren de mensenharten dood en beroofd van het besef van bestaan; indien de liefde Gods niet bestond, zou geestelijke eenheid afwezig zijn; indien de liefde Gods niet bestond, zou het licht van eenheid de mensenwereld niet verlichten; zouden oost en west elkaar niet als geliefden omhelzen; indien de liefde Gods niet bestond, zouden verdeeldheid en onenigheid niet in broederlijkheid kunnen veranderen; indien de liefde Gods niet bestond, zou onverschilligheid niet in toegenegenheid eindigen; indien de liefde Gods niet bestond, zou de vreemdeling niet tot vriend worden. De liefde in de mensenwereld is uit de liefde Gods verschenen, is uit Gods rijkdom en genade voortgekomen.

Het is duidelijk dat de menselijke werkelijkheid divers is; meningen variëren en sentimenten verschillen; dat verschillen in opvatting, denkwijze, intelligentie of gevoel binnen de menselijke species essentieel zijn, want verschillen in graden van bestaan van de schepping is een van de noodzakelijkheden van een bestaan dat zich in eindeloze vormen ontplooit. Daarom is een omvattende kracht vereist die de sentimenten, meningen en gedachten van allen domineert en aan wie het te danken is dat verdeeldheden hun uitwerking verliezen en allen onder de invloed komen van eenheid in de mensenwereld. Het is helder en evident dat deze grootste kracht in de wereld van de mensen de liefde is van God.

---

¹⁰ Ongeautoriseerde vertaling (GCV) van een uittreksel van hoofdstuk 84 van "Some Answered Questions".